

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Foi'a, cindu concedu ajutóriile. — Pretiu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tiere esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasovu 16/4 Decembre 1866.

Se prenumera la poste c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania.

In locu de articulu conducatoru.

Am intielesu ca dela una timpu incóce Redactionii i s'a imputata forte greu publicarea moi multoru articuli numiti de fondu séu condutori. Toema bine, pentruca intr'aceea mai multe diete de a le monarchiei detersa publiculoi de tóta clas'a si de tóta natuinalitatile materia forte bogata suplinitóre pe cateva luni de loculu articuliloru condutori, in catu bietii publicisti le sunt datori cu mare multiamita, pentruca acum in capu de érna le va mai remané si loru ceva timpu liberu pentru domino, schach, taroo, teatră, balu, ba inca si pentru castigarea panei de tóte dilele, éra déca totusi voru mai avé óre de prisosu se voru arunca pe foileton, voru scorie in acelea cate verdi si uscate, pentruca se faca pe ómeni a uita pe blastamat'a de politica, care se occupa cu trebile patriei, cu drepturile cetatiilor si cu calamitatile loru, cu tabelele de contributiune, cu nou'a lege de inrolamentu, cu finantiale lui Plener si Larisch, cu statistic'a temnitielor, cu drumuri nefacute séu parasite, cu minunat'a stare a scoleloru, cu cestionile urbariale, — cu aliantie europeana, cu trebsiorela Rusiei din Galiti'a si Romani'a, cum si cu alte multe secaturi totu de felulu celor enumerate, pe care nu trebuie se le mai legamu inca si de nasulu romaniloru, pentruca prea intieptiesce au disu órecanou generalii rusesci Duhamel si Gortschakoff, cumca vlachiloru nu le trebuesce alta politica, decatu aceea pe care o face si pe sam'a loru cabinetulu rusescu, èra generalulu rusescu Hasford nu fara causa indestulata a ridicato in 1849 de asupra Brasiovului pe culmea muntelui Temp'a o statua de pétra cu inscriptiunea latina: *Rusia et Austria unita*. Deici vlachii se taca, se asculta orbesce si se nuse amestece in politica, pentruca au altii grij'a loro. —

Este inse o alta impregiurare fatala, care in timpurile nostre face că se nu mai poti opri pe romani dela ocuparea cu trebile publice. In urmarea unei erori politice a barbatiloru veohi de statu o multime mare de romani au invetiatu cateva limbi europene, in care apoi citescu orice vren ei; preste acesta totu din vin'a regimelor si romanii preste dòuadieci foi publice de tóta colórea, din care'si iau si ei unu felu de educatiune politica si citescu tóte nimicurile că draculetii, in catu deca'i si opresci dela un'a dòua, ei se intindu la alte noua dicece, mai si calatorescu, audu, asculta, intréba multe de tóte, vinu apoi aoasa si spunu la ceilalți. Asié de ecs. romanii transilvani au datu in dilele trecute si preste desbaterile dietale din Moravi'a, éra intre acelea preste ouventarea dlui Szábel, la care multi au statu că inmarmuriti. Sciti ca dn. caval. Baltasaru Szábel nascutu si crescutu in Clusiu, stramutatu si casatorit la Olmütz, omu si invetiatu si bogatu, fostu membru alu senatului imperialu, deputatu in diet'a Moravie, mai are si pana in d'a de astazi óresicare connesiuni pe la Clusiu. Destulu atata, ca de unde pana unde acelu dn. B. Szábel in siedint'a dietala morava dela 4 Dec. a. c. dupace premise, ea politic'a sistarii constiutuionii din 1861 insémna ruperea constituiuonii, apoi mai adause: „Transilvania, vechea fortărea a imperiului catra resarit fù data prin prodictiune (verrätherisch ausgeliefert), Croati'a fù sacrificata la intrigile partitei maghiare ce se afla in minoritate; popórale fusera date in potestatea maghiariloru“ etc.

Ore de unde scie dn. Szábel, ca Transilvania ar fi venduta? De unde atat'a curagi de a spune tóte acestoa pe facia?

Éca in ce modu articulii de fondu, séu dupa unii, articulii svatosi, au ajunsu a fi deocamdata de prisosu; romanii adica cutescu acum la desbaterile dieteloru. — G. B.

Brasovu 14 Dec. Mercuri in 12 dupa prandiu sosi aici Il. S'a D. comite alu natuunii sasesci Conrad Schmidt fiindu intempi-natu de o deputatiune din sinulu magistratului si din comunitatea centumvirala la orasielulu Codlea si salutatu de acésta deputatiune si totudeodata si de comunitatea locala de acolo int'e sunetele clopotelor si intonarea imnului, ér' sosindu aici precedatu de unu banderiu de calareti in costumu natuunalu, din Codlea si din Ghimbavu, la intrad'a in Brasovu, la biseric'a dela Bartolomeu, fù primiu cu musica si intempinare din partea parochului localu si sosindu incetate fù salutatu de incl. magistrat, de comunitate, de antenorii comuneloru districtuale si de alte corporationi, precum si de corporatiunile besericesci ale comunitatilor parochiane romanocatolice si greco-orientale, cari fura primele cu cunoescut'a amicabilitate, respondiendu d. e. deputatiunii romane in limb'a romana a precuven-tatorului d. protopopu Iosifu Baracu. Magistratulu si comunitatea, 'lu onorara in ospelulu Nr. 1 cu unu banchetu serbatorescu.

Eri tóta diu'a s'a facutu restaurarea membrilor comunitatii in modulu urmatoriu:

Dupace ad. se desohisera pertractarile acestea prin o cuventare condutoria, ea dupa statulele natuunii sasesci are se se faca restaurarea, dela care statute nu se pote face neoci ocatu de pucina abatere, apoi s'a improspetatu si modalitatea alegerii. Se 'ntielege esplicativu, cumca ad. din preotime si profesorime nu se pote candida nimene, nu scimu dupa care § din statute. — Apoi se propusera din partea magistratului totu cate 3 insi in candidatiune pentru alegera unuia, cindu cate 2 sasi si 1 romanu, cindu cate 2 romani si 1 sasu, cindu cate 3 sasi si érasi dealtadata cate 3 romani, din cari se alegea cate 1. Trebuie se recunoscemu unu mare simtiu natuunalu, ce insuflesce pre frati nostri sasi, pentruca ei cindu era candidatiunea mestecata au reesitu cu alegera connatiunaliloru loru, ér' cindu venia cate 3 romani intr'o candidatura, atunci se alege romanu. — Pana acum s'a alesu pucini si restaurarea va durá inca pote mai indelungatu, pana cindu se voru alege vre o 49 membrii computandu aici si vreo 20 suplinitori, cu oari comunitatea va avé 120 membrii pre viitoru. Intre cei alesi se afla si renumitulu nostru barbatu d. Georgiu Baritiu si d. negotiatoru Ioanu Georgiu Ioanu. Nepotismulu séu rude-niele deaprope s'a incungiuratu. Una amu mai dori, că se vina la alegere mai multe candidaturi cu cate 3 romani, ceea ce cere ecu-ite si impartialitatea si a Ilustritatei Sale Domnului comite. —

— 15 Dec. Eri se fini restaurarea, din romani se mai alesa inca unula D. Stefanu Rusu secretarin, si mai multi nu prea! —

Din tienutulu **Sibiului** 1 Dec.

Stam si nu ne credeam ochiloru, Dle Redactoru! de atatee intrigari, cate se dau pe facia in dilele aceste, totu n'am crediutu capaci pe atati dintre ómenii nostri, cari pana mai eri erau intre condutorii natuunii. Ce blamagiu! ce mai apa pe mór'a antagonistiloru nostri ne-adormiti!

Depesi'a din Brasovu publicata in Nr. 87 alu „Telegrafului Romanu“ in caus'a plenipuntitiei date unoru deputati si comentarea patimasia din Sibiul 1 Nov. a acelei depesice, a desgustat si p'aici, că in totu locoul, pe tóta suflarea de romanu. Intr'adeveru unu ce mai nesocotit si

neocalitu n'au pututu aduce nici cindu „Tel. R.“ — „Herm. Zeitung“ a reprobusu si ea cu tota placerea acea depesia si acea corespondintia, cum si certele de mai incóce dintre „Telegrafu“ si „Gazet'a“, si credeti oa nu fara scopu. — De catu, strainii au aflatu ei mai de multu că noi despre dragostile ce esistau intre condutorii na-tiunii nostre. Dar' „Herm. Ztg.“ ar faoe bine, cindu ar reproduce creditiosu si corespondint'a dlui S. Trifu din „Telegrafu“ Nr. 90 a. c. despre tiranesc'a ucidere a romanului: O. M. din Cornatielu prin sasii din Rosia.

Cindu amu cititul mentionat'a depesia cu comentariulu ei in „Tel. Rom.“, mi-venira aminte cuvintele, pe care, de mi-aduou bine aminte, inainte cu vr'o 12—13 ani le adresase „Stéu'a Dunarei“ (diurnal din Moldova redigeat p'atuuci de D. M. Cogalniceanu) cat.a „Telegr. Rom.“ dicundu-i: „Parinte Telegrafe, pune mai pucina temeia in caderuita, ca ne orbesci ou famulu!“ Suntemu siliti a repeti si adi acea rugare. Celdu pucinu „Tel. Rom.“ putea se lipsesc pe romani de marea bucuria ce cugeta a fi facutu prin bravur'a publicarii telegrafului si a corespondintiei din 1 Nov. — Astazi, cindu avemu oea mai mare trebuintia de intielegere, n'ar trebui cauta cert'a ou luminarea. Apoi ne miram multu si de Domnii Brasioveni, nu statu pentru fapt'a comisa, catu pentru motivarea ei. Corespondint'a „Telegrafului“ dice, ca a retragera a pleniputintie a urmatu dupace Brasiovenii au intielesu, ca aceea n'ar fi dupa voi'a cutarua dela Sibiu. Cine pote crede, ca Brasiovenii se lucre dupa convingerea altui'a, si nu dupa a loru? „Telegrafulu“ se nu creda a le face prin acésta mare onore. Noi amu invitatu a cunoscce altfelu pe Brasioveni; ii sciumu ómeni descepti, cu judecata, neuternati, cari in totudeun'a lucra dupa convingerea loru si nici cindu dupa a altui'a. Anulu 1865 nu e asia departe inderuptu, că se finu uitatu, cum Brasiovenii au tramisu o deputatiune la Sibiu, spre a rugá pe Esclentii'a S'a mitropolitulu, că se aiba bunatate a convocá congresulu natuunalu, cu tóte ca ast'a nu pré erá p'atunci unu ce placutu pe la Sibiu. Deputatiunea brasiovana se purta in tota cercuire prin Sibiu, dupa cum i impunea misiunea ei. Intr'o séra la otelelu „Bucuresci“ acei Domni intrara intr'o disputa frumósa cu D. Redactore de adi alu „Tel. Rom.“ despre trebi politice si si sperara pare-rite cu multa intieleginta si logica, incatu in urma D. Redactatoru, invinsu, le dise: „Me erati Domnilor, ca eu nu-si omulu politicei!“ (?) Brasioveniloru le urmara atunci Resinarii si alte comune, petitionanda asemene pentru convoca-re congresului, inse fara resultatu.

Deici suntemu tari in convingerea, ca bravii nostri Brasioveni, dupa intielegint'a, avea si pusetiunea loru neuternata voru fi, cum au fostu si in trecutu, premergatori cu intrepinderi na-tiunale si nu voru fi ascultatori orbesce de cei cari vren a face si politic'a confesiunala.

„Telegrafulu“ tiene, ca archiereii au fostu „innegriti“ prin cutare diuariu din causa, ca acestei a s'a fi retrasu dela conducerea cauzei natuunii. Ve'nsielati Dloru, lucrul e toema din contra: natuuna, multiamita ceriu-lui, adi n'ar mai plange pentru asemene retragere.

E curiosu, cum „Telegrafulu“ in Nr. 87 a. c. spune „Gazetei“, ca nu ea face natuuna si apoi dice: „Natiunea nostra romana se tiene strinsu de conclusole congreselor ei nationali; ea a primitu cu cea mai mare multiamita actiunea deputatiloru si regalistiloru romani dela diet'a din Clusiu.“ Crede óre „Telegrafulu“, ca elu face mai multu natuuna decatu „Gazet'a“? Cine l'au imputernicitu a dà asemene declaratiune in numele ei? Cindu si unde

a avut „natiunea“ ocazie, d'asi manifestă „cea mai mare multamire cu actiunea deputatilor dela diet'a din Clusiu?“ Vedeti Domnilor, ca luati numele natiunei in desiertu.

Apoi nimica mai ingretiatoriu, că candu d'unu timpu incóce in toti Nrii „Telegrafului“ citesci despre „strins'a tienere de conclusele congreselor nóstre.“ Cá cum natiunea n'ar soi distinge intre vorbele de adi si faptele de mai eri. Aveti bunatate a ne spune, cine au fostu oei mai mari contrari ai congresului in timpul, pe candu natiunea venieá cu petitiuni pe la archierei, că se'l — convóce? Apoi, déca respectati asia de multu congresulu, ce concluse ale lui indreptatieso pe nescine a sacrificá autonomia Ardélnui in favórea supremaciei Ungariei? Pe ce concluse ale congresului se baséza simpatia Dvóstra, Domnilor dela „Telegraful“, pentru uniunea Transilvaniei cu Ungari'a, ur'a nedumerita catra legile din 1863, la cari ati conlueratu, si mania neimpacata pe toti, cari au cuteszatu a serbá 26 Octobre? Déca v'ati schimbatu asia rapede portulu si sunteti unionisti, apoi nu mai amblati cu miti'a in sacu radimandu-ve pe concluse de congresu, cari ve lasa pe diosu, si dati-o pe facia, spuneti-ne motivele cele adeverate ale Dvóstra si ne aratati, ce bine avem d'a asteptá **cá natiune romana** dela Peșta si dela uniune? cá se ne'ntoimu si noi la ea si se ne tramitemu deputatii, a'si ocupá locul langa „Olteanulu“ Dvóstra. Pentrua Dv.* nu sunteti asia numai „o fractione neinsemnată, carea lucra pe ascunsu, gonindu numai interesul particulari“ cum ati disu „partisanilor „Gazetei“, asia e? Nu, Dómne feresce! E pecatu a si ougetá asia oeva de Dvóstra. Asia dar' trebue ca e unu magnetu natiunalu, care ve trage la Pest'a.

In mai multe corespondintie dela „Gazet'a si Telegrafu“ se vedese o intristare desperata pentru certele ce curgu intre aceste dône dinarii in caus'a natiunala. Cá cum natiunea ar' deveni prin acést'a indata desbinata si ar merge apoi cu pasi rapedi spre ruinarea ei. Nu e tocma asia, Domnilor! Desi privesc si eu de unu lucru tristu asta incaierare, afu totusi, ca, cá tóte 'n lume, si-are si ea partea ei buna.

Destinele natiunei romane nu se croiesou, nu se indreptáza nici prin cutare dela Sibiuu, nici prin cutare dela Brasiovu. Poterea de viétila a poporului nostru e multu mai mare, decatú cá impregiurari că aceste ne'ntesmate se pótă esercitá vr'o influentia daunósa asupra'i si deoatu se mai fia cuiva ertatu p'nuu minuto macaru a se 'ndoif de viitorulu lui celu singuru. Apoi faca-se uniunea, ori nu se mai faca. Nu ve mai temeti, ca ce se va face adi nebasatu pe dreptate si pe spiritulu seculului care e: principiul natiunalitatilor, va mai avé vr'o du:ata. Lucrurile o se se schimbe asia, precum adi nici intipui nu-si potu cei cari ajuta cu atat'a energia si nerusinare strainului, a'si pune in lucrare „divide et impera“ asupra romanilor. Vomu traí inca si vomu vedé pe acele paseri lapadandusi si penele de adi, tieneti minte! Apoi de desbinare, intre barbatii dela „Telegrafu“ si „Gazet'a“ dar', pótă fi vorb'a**), ér' intre natiune că atare nici de cum nu. Cercati Domnilor, si convocati congresulu, carui se arata adi atat'a simpatia in „Telegrafu“, ori adunarea natiunala la Blasius la 1848, pentru care vorbescu cei „cinci insi“ din „Concordia si Telegraful“ Nr. 87 a. c. si ve veti convinge, ca natiunea nu e desbinata, ca ea despre causele ei e mai intielésa si mai unita adi că ori care alta natiunne.

Bine prinde acésta cărta macaru in'atata, ca natiunea va soi de siguru profitá de ea, spre a'si cunoșce si mai bine barbatii, spre a nu mai comite erorile trecute si spre a sci, in cine se pótă increde mai cu temeu in viitoriu! Asudori, că in decursulu acestoru lupte se vedu implinita si promisiunea corespondintelui „W. Ztg.“ din „Concordia si Telegraful“ Nr. 93 a. c., se vina ad la rondulu seu si D. Baritiu cu descoperirile sale si se ne spuna cinea din vr'o parte, ca

*) Candu dicu „noi“ si „Dvóstra“ intielegu anti-unionistii catra unionisti, ér' nu iau acést'a in sensu religiosu, pentru scriitorulu acestui articulu sum greco-resariténu. . . .

**) Gazet'a nu s'a certatu, dlora! Cetiti mai bine cele scrisi in ea, ea nu s'a demis in personalitatii basesci, ci eu abnegare de sene a dusu rola numai de a conduce tóta intrevorbirea spre a stórc o deslusire a politicei, ce se jóca. — Na e asia? — R.

cine se fi disu de noi, ca suntemu „Elendes Bettelvolk?“ Unu marginenau.

„Rosi'a (langa Sibiu) 16 Nov.

In „Herm. Ztg. v. mit dem S. Boten“ Nr. 267 cetiramai in dilele trecute un'a notitia, ca in 8 Nov. c. n. vrendu doi Cornatieleni se fare unu calu a unui sas din Rosi'a, s'a intemplatu, ca unu furu s'a omorit si celelaltu nu s'a potutu prinde. —

Socotindu ca p. t. publicu cettóriu va fi curiosu a aflá mai multe in caus'a acést'a, mi iau voia ai impartasi din isvoru siguru urmátoarele:

Locuitorialu din Cornatielu O. M. s'a dusu in nisce treburi ale sale in 8 l. c. in Rosi'a, si acolo s'a intalnitu in birtu cu unu sas din Rosi'a, care era cam cunoscutu, ca-i place a calari pe cai straini. Aci petrecuta amendoi pana catra séra, candu Cornatielenulu plecă catra satulu seu; — unde s'erá veni si sasulu sen din birtulu dela Rosi'a cu unu calu. — In oasa la romanulu din Cornatiela, ce s'a intielesu amendoi pe calu, si au pornit pe nótpe catra Rosi'a. Ajungandu la marginile hotareloru, — se vedura de odata impresurati de vr'o 5 sasi din Rosi'a, intre carii era si posesorulu calului.

— Sasulu de pe calu fu asia de fericita de fugafa a fi prinsu? dar' romanulu avu nenorocirea de a fi dusu, dupa vr'o cateva gioldituri dar' bune, in satu. Aci in cas'a cancelarii 'lu legara, spendiurandu-lu cu pitioare de grinda, lu desbracara de haine, si'l batura cu nisce sbice de boi si 'lu maltratara reu. Dar' că se puna verfu tiraniiloru, lasandu pe 'Cornetieleanulu aci legatu, se dusera la tieganulu X. arseia clestele in focu, se re'ntórsra era la cancelaria si ou acelea ii rupsera nasulu si pelea, carnea de pe trupu. Mai mergandu dupa acést'a in carcima, porunci a tieganului se le arda un'a peanta (sina) si cu aceea apoi 'lu tripsera pe fóle, spate si grumadi. Dupa atatea chinuri grele, betulu omu cadiu pe pamentu, — dar' neparenduli-se ca aru fi murit, i implantara si furcoului in capu de asupra ochiloru, si nemergandu furca de feru prin capu, cum socoteau ei, impingeau cu pitiorulu de córnele furcei, numai se mérge totu. — In chipulu acest'a si dede sermanulu sufletulu. Cum s'a vediotu dupa aceea la cercetare, capulu lui au fostu totu sdrobitu, dinti in gura nici unulu, si rane pe spate. Tirani'a au fostu destulu de mare, dar' durerile lui si mai mari. — Amu inca a observá, ca la actul acest'a ingrozitoriu au luatu parte si membrii din deregatoria locala, ba se auda ca chiaru si din notariu localu Fl. — Omenii sunt in cea mai mare asteptare, ca-ce va urmá de aici, si se mira ca de si au osit comisia judecatorésca la facia locului totu se mai afia ucidiatorii lui pe pitioru liberu. Acestea s'a intemplatu in anulu mantuirei 1866.

Despre acestea sunt respundietoru

Simeonu Trifu,
(T. R.) juristu abs. si conc. de advoacatura.

UNGARI'A. Dela dieta.

Proiectulu de adresa la r. rescripta din urma se ceti in 11 in siedint'a casei deputatilor. Unu telegramu alu lui „Herm. Ztg.“ ne aduce cuprinsulu lui, din care impartasim si noi urmatorele pana dupa desbaterea ei:

Rescriptului din urma nu se afia in stare chiaru neci cu promisiunile si recunoscerea cuprinsa intr'ensule a ne odihni ingrigirile nóstre, fiinduca rogamintea, pentru se se restituise indata constitutiunes si deplin'a continuitate de dreptu, nu ni se implini. Proiectulu se róga, că imperatulu se nu faca imposibilu marele opu alu unei aplani multiamitorie prin amanarea restituirii constitutiunii si a continuitatii de dreptu. In viétila statelor se afia puseliani, cari fara periculu a preste potintia a se sustiené indelungat. O stare că acést'a este, candu relationile interne ale unui statu indelungu derapenatu se afia neordonate. O stare că acést'a totudénnă e pericolosa, dara in tempurile nóstre e cu deosebire pericolosa, candu cestioni mari neresolvate amenintia popórele Europei cu incercaturi fara margini. Relationile nóstre din laintru, cele ale intregei monarchie nu sunt atatu de strinsu ordonate, că se potemu cu liniste cautá in facia eventualitatilor, care ne potu aduce incurari externe, una casualitate neprecalculata. Deci ceru prefect'a restituire a constitutiunii si faptic'a punere in viétila a continuitatii de dreptu.

Dreptu aceea ne rogamu in interesulu patriei nóstre, in interesulu Mai. Vóstre, alu casei domnitórie si alu intregei monarchie: indreptatirea cererii nóstre se basésa pre tractatele fundamentale, care sunt si fundamentele imprumutatelor relatiuni de dreptu, cari sustau intre noi si intre dinastia casei imperatesci. Partea acea a regiului rescriptu, care face observari la proiectulu subcomitetului de 15 numai atuncia se pote luá in pertractare, candu diet'a va fi in stare a se consultá asupra intregului proiectu si a decide. Adres'a si reinnoiesce rogarea pentru a se dă amnestia condamnatilor politici, ce se afla in eosilu. Numai implinirea acestei rogari pote linisti natiunea, pote d'ao speranta, la unu succesu alu inviorii. Se mai róga de imperatulu, că se nu traganésca cu impluirea acestei rogari, si in fine memorésa, oumea din rescriptulu celu prósperu vedu cu bucuria, ca imp. vré si in celealte tieri a introduce unu ministeriu responsatoriu. Projectul acestu de adresa se primi cu aplausu din partea tuturor partitelor.

AUSTRIA INFER. Vien'a 8 Dec. Gen. de art. Benedek, LMC br. Henickstein si GM. cav. de Crismanic, asupra caror'a se facu conclusiune din partea senatului supremu alu justitiilor militare, că pentru portarea loru din Campania din urma se fia trasi la cercetare marciala, in poterea resolutiunii Maiestatice cu datu Schönbrunn 4 Dec. 1866 se liberara de suptu ulterior'a procedura judecatorésca intocma precum si alti generali si oficiri pretoriali, cari din asemenei cause era se se traga la respondere.

„Wien. Ztg.“ comentesa acésta resolutiune pré'nalta intr'una art. fórtă lungu, alu carui euprinsu se reduce, la imputarea, ca cav. de Benedek din supunere catra imperatulu a primitu comaud'a cam fara voia. Elu inse n'a fostu destoinicu pentru o misiune că acést'a, fiinduca in planurile si dispusetiunile lui se afara apucaturi fórtă gresite, care nu se potu escusá dupa regulele tactice militare, s'a mai afiatu si puncturi de vedere si carlige, care potu cauza continuarea procedurei judecatoresci, déca n'ar cere nesce cause fórtă importante a se privi lucrul acest'a cu mai pucina asprime. Intentiuni rele seu negligere a detoriei n'au esită la lumina, ci impregiurai politice si militari, care nu le potea predominá decat unu duce genialu, dechiara marcato destulu, ca lui Benedek i-a lipsit talentul celu inaltu de beliduce.

Prin acést'a elu perdù si increderea catra Domnulu armatei si sia ingropatul totu renunmele militari dinaintea contemporaniloru si a posteritatii, fiinduca suptu conducerea lui se cauza o nenorocire atatu de mare pentru monachia, cea dela Sadova. Gen. remaru ou toti in pensionarea de mai inainte. „W. Ztg.“ a promite o desorriere autentica a expeditiunii din anulu acest'a, pentru se pote judecă fiacine lara partialitate. In fine cu privire la scaderile armatei si ale armarii ei „W. Z.“ speresa, ca conducerea suprema a armatei va asetură tóte mediulocle, care cu tóta precarea stare finantiala sunt neaperatu de lipsa a se sacrificá pentru reform'a inceputa a armatei, pentru se Austr'a se nu mai remana indreptul altor state mari cu organisarea, armarea si cultura tactica a armatei, mai latita prin exercitia regulate de trupe mari etc., că se nu mai simu ingriigliati érasii de cele mari pericole intru aperarea onorei, puterii si binelui patriei nóstre.

— Dupa repórtul din Petruburgu, solulu austriacu acreditatu la curtea Rusiei, contele Revertea, a avut cu principale Gortschakoff min. de ecsterne o conferintia, in care solulu austriacu deminti faimile imprastiate despre measurele militari, ce le-ar fi luatua Austr'a in Galiti'a, incredintandu pre Gortschakoff, ca regimul Austriei pune mare pretiu pe susținerea neturburata a relationilor amicabili cu Rusia. C. Revertea isi arata parerea de reu, cumca in diurnalele vienese se presupunu si se prevedea unelтии rusesci prin Galiti'a si din cauza acést'a desorriere relatuniile austro-rusesci eá cum ar fi incoredate. Cabinetul vienesu nu se pote face responsatoriu pentru aceste soiri diurnalistic, dupacum nu-i vine nici prin minte regimul austriacu, a imputá regimul rusesc provocatorii si vatematori vorba, care proclama deadreptulu darimarea Austriei in diurnalele rusesci, cum d. e. in „Golos“. — Nu se scie, ce a respunsu principale Gortschakoff la acesta dechiarare, inse din demintirile, ce le facuse „Wiener Abendpost“, dicandu, ca relatii-

nile sunt corecte se vede, ca pretini'a austriaco-rusescă din partea Austriei e respicata. —

— In 8 Dec. deputatiunea dietei din Vien'a cu maresialulu provincialu, principale Coloredo in frunte duse adres'a dietei la Mai. Candu intră deputationea Mai. S'a se afă in locul primirii si primă adres'a din man'a principelui respondiendu la adresarea lui cu cuvintele următoare pre'nalte:

„Eu primesc cu acăst'a adres'a dietei Austriei inf. si cuprinsulu ei 'lu voi supune la cumpănire.' Mai. S'a salută, si deputatiunea parasi in data sal'a. Audientia abia a tienută o minuta. —

Studiu constitutiunalu.

De A. Papu Ilarianu.

IV.

(Capetu.)

Constitutiunea nostra, la exemplulu constitutiunii belgiane, investă pe inalt'a curte cu unu dreptu estraordinariu in procesele ministeriali: cu dreptulu de a caracterisă delictulu si a determina pedeps'a.

Acăst'a era neesperată.

Intr'adeveru precum vediuramu, delictele ministrilor atatu de felurite potu se fia, incat veri-ce incercare de a specifică factulu său pedeps'a ar fi lucru in desiertu si periculosu chiar; oea mai mare parte din aceste delicte, déca nu totă, fiindu speciali ministrilor, nu puteau fi prevedute in codicele penale, destinat pînă generalitatea cetățenilor. Era necesitatea juridica de a investi pe curte cu dreptulu de a le caracterisă si pedeps'i. In Englter'a si Franci'a unde lipsiea asemenea dispositiune legală, lordii in mai multe ronuri, ei pairii la 1830, se credura nevoiti a'si arogă acestu dreptu afara din lege si in contra tutoru principelor de dreptu, parte spre a nu lasă fapt'a comisa asupra constitutiunii, nepedepsita, numai pe temei, ca legea penale ordinara nu o prevedea, si parte chiar' spre a scapă pe acusatu de persecutiunea si resbunarea multimii. Era dara si necesitatea politica a dispositiunii noastre.

Altmintrelea, pentru casurile neprevideute in legea comună, dreptulu discretionarul alu curii de a determină pedeps'a se intinde pana la detinutie inclusivă.

In ceea ce privesc acum procedu'a curii in causele ministrilor: se intielege de sine, ca curtea va urmă legii comune, care coprind garantie de ajunsu atatu pentru justitia catu si pentru acusatu.

Art. 501—502 din codicele instructiunii criminale nu se aplica la ministri dati in judecat'a curii; sectiunea civilă adica, nu pronuncia in cau'a ministrilor că camer'a de acusatiune, ci asupra ministrilor se pronuncia inalt'a curte deadreptula in sectiuni unite. Acăst'a resultă nu numai din art. 68 alu legii organice a curii, dar si din natur'a institutiunii responsabilitatii ministeriale, după care adunările sunt adeverat'a camera de punere in acusatiune a ministrilor, apoi a recunoscere sectiunii civile dreptulu de a se pronuncia asupra admisibilitatii acusatiunii, ar inseamnă, nu numai a slabii, a micsoră dreptulu de acusatiune alu adunărilor, dar a lovi si constitutiunea, care dice, ca singura curtea in Sectiuni-Unite este in dreptu a judecării pe ministri.

Numai urmarirea pornita de Domnul se face prin procurorile generale; era acusatiunea pornita de adunare se sustine, nu de procuror, ci de ea insasi, negresitu prin comisari alesi de dens'a. Ca-ci de si procurorile generale, că reprezentante alu legii si alu societatii, că magistratul, in dreptu, este liberu si independente in conclusiunile sale; fiindu elu in se revocabile după legea nostra, adunarea era in totu dreptulu de a incredintă acusatiunea la omeni alesii de dens'a, era nu numiti de guvern.

Din combinatiunea, spiritulu si ratiunea art. 221 si 512, din instructiunea criminale precum si din principiul indivisibilitatii instructiunii si a delictului, său delictelor comise, resultă ca adunările si Domnul sunt in dreptu de a acusă si a trămite înaintea curii impreuna cu ministri si pe complicii loru, si de acestia n'aru fi ministri; ca-ci afara de motivele legali ce atinseram înalte ratiunile jurisdicțiunii exceptiunale, a ministrilor, milităza si pentru complicii loru, asia in catu acestia nu fara periculu s'ar trămite înaintea instantielor ordinare, la cari nu se poate presupune nici acea indepen-

dintia de judecato'a, nici cunoșintile despre natur'a acestor procese politice cari se presuma in cea mai inalta curte a tieri; nici se poate dice, ca s'ar face complicilor vre una nedreptate imparăsindu-i din privilegiul judecătoresc alu ministrilor; de alta parte numai cu chipulu acest'a se poate evita si perioolul de sentintie contrarie date ssupra aceluiasi obiectu, lucru prin care nu pucinu s'ară compromite justitia.

Dara déca complicii ministrilor sunt justifiabili totu de inalt'a curte, de si nu sunt ministri, de alta parte inse, nici unu particularu nu se poate prezenta la curte cu nici unu feliu de plangeri asupra ministrilor; procedendu astfel, curtea ar perde totă importantia institutiunii sale politice, si decisiunile sale, atatu de urginti in aceste mari procese politice, aru in tardia fără prin neterminabili cercetari civili provocate de partile lesate. Partea lesata, chiar' pentru ca nu poate acușa precum vediuramu mai susu, nu poate nici interveni. Acăst'a e constantă in doctrina si in jurisprudentia; curtea pairilor din Franci'a, pre asemenei temeuri frumosu desvoltate in raportulu comtelui Bâstard, respinse interventiunea partilor lesate in procesulu ministrilor lui Carolu X. Da alt-mintrelea constitutiunea nostra e destul de chiara asupra acestui punctu. Dara se intielege de sine, ca libera e partea lesata de a 'si urmari interesele civili in contra ministrilor inaintea instantielor ordinare conformu legii comune; libera de a'i urmari pe acestu drumu chiar' si in penale, pentru veri-ce delictu său crima comisa de ei afara din exercitiul functionarii.

De alta parte inse, nu incapse cea mai mică indoieala, ca Domnul si adunarea sunt in dreptu de a urmari in contra ministrilor, de una data cu actiunea publica si actiunea civilă, si curtea conformu art. 8 proc. crim., ar fi in datoria a se pronuncia si asupra acestei actiuni accesorie. Nu érta nici locul nici timpulu, de a atinge acum si actiunea civilă ce s'ară intentă de Domnul său adunare asupra ministrilo'u, că actiunea principale.

Dara spesele de judecata in procesele ministeriale cine se le pôrte? Negresitu, celu remasu din judecata. Pîn urmare ministrul, candu va fi condamnatu; adunarea, adica tiér'a, candu ministrul va fi acușat.

Satisfactiune ulteriore, ministrul acușat, nu este in dreptu a pretinde dela adunare ce pe nedreptu l'aru fi acusatu; ou deosebire nu s'ară puté intoree asupra-i cu actiune de calumnia; ca-ci, de una parte, adunarea, că atare, nu are judecatoru peste sine; era de alt'a, după constitutiune, nici unu membru alu adunării nu poate fi urmarit pentru opiniunile si voturile emise in cursulu exercitiului mandatului. Prin urmare satisfactiunea ministrului sta in ecuitarea si despargubirea sa. Era in contra adunării nu e altu remediu legal de catu disolutiunea.

Inoa una cestiune importantă. Candu, din intemplare, curtea, intr'unu procesu de ministri, ar dă una sentintia, nula in dreptu său in factu; ar mai si vre unu remediu legal de a indreptă reulu? Cestiunea la noi ou atatu e mai importantă, ca Domnul nu l'ar puté grăti fără una cerere din partea adunării ce l'a acusatu. D. Mohl nu se indoiesce a deslegă cestiunea, propunindu una revisiune estraordinara a sentintiei chiar' si pentru tierile ale caror legi de procedura n'aru cunoscere acestu remediu legal. In catu pentru noi, eu credu, ca revisiunea ar trebui se se faca, in data ce s'ară presentă vre unul din casurile prevedute la art. 445—447 din procedură criminale, casuri in generale fără rari, dara cu totă aceste posibile.

V.

Venim la acincea si cea din urma parte a discoursului nostru. Amnestia poate fi impredeca cursulu urmaririi său alu judecatii ministrilor, si gratia esecutarea sentintiei?

Constitutiunea nostra pune urmatorele patru principii fundamentali in materia de amnistia si gratia:

1. Domnul nu poate suspende cursulu urmaririi său judecatii.
2. Elu inse are dreptul de amnistia in materia politica.
3. Are dreptul de a fi său micsoră pedepsa hotărâta ministrilor de catu inalt'a curte,
4. Nu poate inse fi său micsoră pedepsa hotărâta ministrilor de catu inalt'a curte,

de catu numai după cererea adunării care'i a pus in acuzație.

Inainte de totă se însemnamu bine, ca grăti a vine după ce sentintia s'a pronunciat, după ce justitia s'a facut: atunci ea érta réu micsoră pedepsa. Era amnestia vine in cursulu urmaririi său judecatii, ea impiedeca si curma actiunea justitiei: amnestia e una gratia anticipată. Amnestia in parerea tutoru jurisconsultilor, este unu actu politiu si generale, care imbracă una categoria de crime, una clasa intrega de cetățeni; motivele si ratjunea ei sunt interesulu publicu, utilitatea publica, pacificare generale; ea se face in interesulu tieri, era nu alu personalor. Intră acăst'a amnestia se deosebesce de cartile de abolitiune, cari curma cursulu justitiei in interesulu si favoreaza unui său si mai multor individe anumite, pentru unul său mai multe delicte de asemenea anumite.

Amnistia este una exceptiune dela regulă generale, ca Domnul nu poate suspende cursulu urmaririi său judecatii. Sub conveniune Domnul nu se bucură la acestu dreptu exceptiunale, prin urmare, in dreptu, nu l'ar fi putut exercită de catu numai impreuna cu adunarea. Constitutiunea Belgiei inca nu cunosc regelui dreptulu amnestiei. Era după constitutiunea nostra, Domnul, deoarece dreptulu amnistiei la materia politica, nu are inse Asia năștutu dreptu de abolitiune.

Cumca pedeps'a ministrului condamnatu de curte pentru una crima său delictu politic nu poate fi ertată nici micsorata fara una cerere din partea adunării, care l'a acușat: acăst'a o spune claru constitutiunea nostra. Dara nu e constitutiunea totu atatu de explicita si in privirea amnestiei. Ea lasa locu indoilei deoarece amnestia s'ară puté intinde si asupra ministrilor dati in judecata de adunarea naționale? S'ară puté invocă in favoreaza acestui dreptu, dispositiunea generale coprinsa in alinea 4 a art. 93 din constitutiune. De alta parte inse, cauta se cunoștemu, ca s'ar puté raspunde, ca amnestia aplicata la ministri, persoane anumite urmariti pentru delicti speciale, n'aru mai fi amnestia art. 93, ci ar fi una adeverata abolutiune, necunoscuta constitutiunii noastre; afara de aceea ca intinderea amnistiei asupra loru, ar face iluzoriu dreptulu de acuzație alu adunărilor si totă institutiunea responsabilitatii ministeriale;

si apoi, déca constitutiunea nu cunosc dreptulu de a e. său micsoră pedeps'a fara una cerere din partea adunării, cum s'ar puté dice, ca ar recunoscere dreptulu de a curmă si a stinge procesulu? S'ar puté aduce si exemplulu Englezii, unde ministri acuzați nu una-data invocara amnestia inaintea curii lordilor, dara totudină in desiertu: si anume candu Carolu II. voi se stinga prin amnistia procesulu lui Danby, comunii si lordii in unanimitate declarata, ca amnestia regesca nu are nici unu efectu in procesele ministrilor; si decisera a se consideră de tradatori ai drepturilor engleze verine ar afirmă validitatea acestei carti de amnistie. In totu casulu, una lege specială la noi n'ar trebui se lase acestu punctu nelamurit. De altminteri, in casu candu Domnul da in judecata pe ministri, elu putendu revoca acuzație in veri ce stadiu alu procesului; si decisera a se consideră de tradatori ai drepturilor engleze verine ar afirmă validitatea acestei carti de amnistie.

* * *

Am terminat, domnii mei.

Am atinsu rapede, per summa quasi capita, totă puantele mai esentiale ale responsabilitatii ministeriale. Arare ori amu desbatutu, mai multu amu constatat resultatele sciintiei si ale jurisprudentiei. Scopul meu era mai multu a indigă de catu a discută acăstă materia complexă, si credu alu fi ajunsu déca amu pututu deșteptă luarea aminte asupra unui obiectu, mai multu enunciatu de catu regulat, prin una lege atatu de scurtă, care da nascere la cestiuni atatu de varie, cestiuni cari inca nu totă sunt deslegate de doctrina si jurisprudentia, dara cari totă sunt de una importantă practica pentru cestiunea nostra.

Afara de a Belgiei, nici una alta curte din Europa nu se bucură de drepturi mai inalte, mai intinse, mai frumosă; dvōstra sunteti nu numai pazitorii legilor comune; sanctitatea pactului fundamental alu tieri inca dvōstra este incredintata. Sunteti înaltul tribunalu politici alu tieri, aveți dreptul de a ve pronunța intre cele două mari puteri ale statului.

Dara ori-catul dreptulu e de mai: nimică

nu dorescu mai din anima, de catu că nici una data se nu aveti ocazie de a'lu esercită.

Persulu, comisarulu aleșu de camer'a deputatilor in Francia, spre a sustine acusatiunea contra ministrilor lui Carolu X., disse cu multa elocintia si multu adeveru: ca responsabilitatea ministilor, provocata de unu poporu liberu, pôrta in sine unu ce elevatu, imputitoru, adeveratu: ea anuncia nenorocirea tierei.

Asia e domnii mei.

Eu inse credu, ca simtiul legalitatii peste pucinu va devini simtiul Romaniei intregi, in guvern si in poporu; si nu voiu se am cea mai mica indoiela ca, sub domnia lui Carolu I., aleșul Romanilor, sabia lui Goliath va sta suspensa in templulu justitiei romane spre a fi de pururea in vederea si aducerea aminte a tutoru celor ce se cuvine, dura nicio data nu se va simti nevoia de a fi intrebuintata. Am disu.

Cronica esterna.

Rusi'a si Prusi'a pare ca nu glumescu. Unu corespondinte rusu dela Varsavia scopere in „Presse“ din cercurile conducatorie ale Petersburgului, cumca Rusia nu vré se vina numai rutenilor intru ajutoriu, ci ea se teme, ca intre Ungari'a si Poloni'a se potu reinnori relatiunile din 1849. Rusia vede cum conducatorii din 1848 predominesa in diet'a Ungariei, cum vrea se se dictese coronei legile din 1848, ca pretiu pentru recunoscinta ei si cum terorisera ei majoritatea poporimei din Austra'; vede cum in Galiti'a ou favorirea polonilor resare si sperantia rusinilor pentru liberare si cum emisarii Czartorisky si Mieroslawsky afla acolo pretutindenea ascultare. Ea aude si din dietele celor laalte provintii vocile strigatorie in contra suprematisarei maghiare si se ingrigiesce nu fara dreptu de una noua resculare in contra elementului maghiar, pre care celealte popoare leiale neci odata nu'l potu identifica cu regimulu imperatului. Rusia se ingrigiesce, ca tierile vecinasie voru luá parte la opulu liberarii fratilorloru loru de unu sange apasati ruteni si romani si acestea inoucarci cauta se prefaca in urma cestiuenea constitutionii austriace intr'o cestiune internationala, deca nu oumva si europena, deduce deci de aici unu pericolu pregnantu si pentru Rusia. Aceasta, si nu rutenii sunt motivul pusetiunei Rusiei facia cu programulu lui Mailath-Belcredi si D. de Beust, dice coresp., „ar fi bine se lase auctorilor lui ca se'lu eseoute, candu s'aru ingrigia ou jalosia de renumele seu de barbatu de statu.“ — Bismark apoi vre se ésa cu antaiulu actu in contra Austriei, pentru a concede reg. Anoverei se continue cu nutrirea dusmaniei in contra Prusiei, prin manifeste ca se nu si lapede creditia de eliberare, cum facu si acum. —

Lunga acestea mai avemu numai atata a mai refera, cumca francesii au inceputo a desierta statulu papale, si regim. 85 au si plecatu si ca Vegezzi Ruscalla e primitu a luá misiunea de intielegere cu pap'a; era Turcia si Rusia arméza mereu, ca cum s'ar afla in ajunulu unei lupte pe viatia or pe mórte intre olalta. — Timpii sunt grei, se cade se nu fumu usiori. —

ROMANIA. Bucuresci 30 Nov. v. Adunarea nationala totu procede cu verificările alegerilor, procede insecam cu anevoie, fiinduca opusatiunile sunt multe si timpulu trece cu discusiuni, din cari multe sunt de prisosu si provocate in catuva din antagonismulu de partite. Cu toate acestea ceea ce nu se pre credea, reesi si d. Mihailu Cogâlniceanu, fostulu ministru la confaptuirea actului din 2/14 Maiu, ca deputatul alu colegiului alu 2. din judetulu Covurlui, precum si Cesaru Boliacu, dep. tieraniloru din Vlasca din colegiulu 4. trecunduse de verificati.

— In Nr. tr. atinsesemu dupa „Ordinea“, cumca unele alegeri au decursu cu inversiunare intre partite. Astadi ne aflam in placut'a pusetiune a inderptă acele sciri luate din „Ord.“ si inca pre temeiul unui martoru sositu acum si bine informatu in facia locului, care me convinse in discursu mai indelungatu, ca cele referante de „Ord.“ sunt cu totulu esagerate, si ca alegerile au decursu, ce e dreptu cu frachetia si in deplina libertate fara de amestecu din partea regimului. „Romanulu“ ne aduce scirea, ca in Samos s'a aleșu principe Aristide

Balaz si s'a aprobatu de Sultanulu, er' Americ'a a stabilitu consula generale in Americ'a si Serbi'a. —

— Dupa cum vedem in „Trompetta“ apoi in adunarea legislativa a Romaniei se formesa unu centru, ce are prospectu de a fisi majoritatea in adunare. Aci in centru se afla si D. Cogâlniceanu, Boliacu, Costaforu, Boerescu, Gradistenu, Tacu si Ionescu, totu oratori, caroru nu le-a torsu muma s'a pe limba. —

ITALIA. Florentia. Pap'a a tienutu una alocutiune oficilaru francesi ai regimentului 85, naintea plecarii; intre altele le a diau.

„Drapelul vostru a fostu plecatu din Francia spre a restaura Santul Scaun. Candu a plecatu era insocutu de urarile unanime ale nationii. Drapelul se reintorce acum, dar' crediu, ca multe conosciutie voru fi nemultumite. Nu trebuie se ne facem ilusiuni; revolutiunea va veni la portile Romei. Mergeti in Francia insociti de binecuvintarile mele. Cei cari se potu apropia de imperatulu se'i spue, ca mere rogu cerului pentru densulu, pentru a'i sei, pentru linistea s'a. Trebuie inse se faca cova si din partei. Francia este fi'a mai mare a bisericiei, dar' titlurile nu sunt de ajunsu, ci trebuie ca acésta se demustre prin acte.

FRANCIA. Paris 5 Dec. Monitorulu publica ordonarea data pentru a se prepara tota cele necesarie spre a se intorce in patria ostile francesi din Meesicu. —

ELVETIA. Situația lumii e forte critica, Elveția inca dovedescă acesta in publicu. In adunarea sesiunii din Dec. a consiliului republicanu cu ocazia deschiderii ei se especulatora ad. consiliariulu republicanu Hunkeler, asupra pusetiunii presente cu multa esperientia si cu o judecata forte matura. Elu pomenindu despre relele resbelului trecutu, despre nenumerate rane, ce a lasatu resbelulu in toate partile restorandu tronuri si popore, se intreba, care e recompensarea la toate acestea incordari si sacrificia? s'a oastigatu dora vice-unu resultat mare pentru desvoltarea sociala a omenimii, s'a inaintat ferioarea poporelor in tierile cercate si s'a ascurat pentru viitoru? Pana candu va mai dură viscolulu? S'a facutu prin luptele cele infricosiate vre-o stare in relatiunile statelor europene, care se se pota considera ca o inchiajare a unei perioade, pentru a poporele se se pota érasi cu odihna pune pe desvoltarea sa spirituala si materiala? Responsulu este preste tota inchiptirea neliniștitu. In deosebite tieri se afla cestiuni urgenti, care érasi potu chiamá pre popore suptu arme. O neincredere domnesce in toate statele si o iritatiune multiratica; pre longa acésta energi'a, ce se desvolta pretutindinea, sacrificiale cele colosale, ce se facu pentru reorganisarea armatelor, pentru intarirea si exercitarea loru, provederea cu arme de cele mai probate, este toate nu-su semne de o pace duratorie, cu toata dreptatea proverbiului: „si vis pacem, para bellum“ ad. deca vré pace, pregatescete de resbelu. Hunkeler nu se mai pota radima si lasa numai pe tractate si pe neutralitatea garantata, pentruca, deca prorumpa resbelulu, atunci a gubernesa sil'a si acésta nu recunoscere neci o pretensiune de dreptu si dreptate. Acésta asia a fostu totudeuna, si asia se afla si astadi. Decei elu vede, ca e necesariu, ca si Elveția se'si marésea poterea armata, facandosi observarea: catu de rusinatiorie este considerarea, oa cultur'a seculului nostru se pare a culminá intru a inventá masine de man'a cea mai de antaia, cum se nimicésca mai usiori si mai iute ómenii! In fine eschiamu, ca acesta e lucru escusabilu pentru celu ce alerga la aceste mediulce pentru aperarea esistintiei, ourei si libertatii sale, dar' celu care alerga pentru alte scopuri, se pota elu responsabilitatea eea grea. Vomu vedé, ce va respondere monito:ulu Franciei la ultimulu acestu pasagi, care perstringe politic'a revolutiunei. —

ISPANIA. De vr'o catuva timpu se totu incéca partita liberala a fauri o revolutiune in Ispania in favorea unirii cu Portugali'a, dandu diosu pre regin'a Isabela, ca pe cea din urma vitia Bourbonica, de pe tronu, inse Narvaez, maresialulu presentu tienu atatu armat'a catu si pre turbatori in frenu. Acum inse se pare, ca s'a datu pre urm'a unoru uneltiri descopte, er' chiaru in sinulu armatei, ceea ce se vede din prochiamatiunea maresialului Narvaez

catra armat'a ispanica, in care o provoca se nu se amestec in politioa. Se crede, ca s'a datu pre urm'a unei conjuri militari in Cadix, unde se si arrestara mai multi oficiri si suboficiri. In Barcelona se prinsera si straportara 179 persoane de acestea spre a se straportă la insulele canarice, la a caroru plecare pruncii si femeile celor prinsi redicara in aeru o scena revoltatorie de durere si de desperare, si iritatiunea totu cresce, incat in scurtu timpu Primera se va afla in fruntea revoltei ajutata de revolutiunea europeana, unde poate ca si va si incepe actiunea. —

Madridu 9 Dec. Regin'a, insocita de rege, de principale Asturiilor, de infantea Isabela si de Narvaez, a plecatu la Lisabon'a. —

Observare! Pentru ca onor. publicu cetorii se'si pota forma drepta opinione despre simtimentele nationali ale romanilor Brasoveni, anume ale onor. corpului comercial, care a datu nenumerate dovedi de zelulu seu nationalu, si despre liber'a loru convicțiune in afacerea santei nostre cause nationali, descoperu, ca din informatiuni ce avemu adres'a DDLor tra-mise capului besericescu — ca unui din presiedintii comitetului nationalu — exprime dorintie, care le nutresce si ce romanu bonu in inim'a s'a.. Despre prima adresa nu suntem informati. — Cuprinsul adreselor sunt in stare a suplini orice judecata mai deaproape. Vedi si Nr. Gazetei 92. —

Brasovu 14 Dec. Reimprospatam cele impartasite cu adaugarea programului, cumca artistul de violina D.

Eduardu Reményi

Duminica in 16/4 Dec. va da unu concertu in salonulu nou alu otelului „Nr. I“.

Program'a Dsala e acésta: 1. „Othello“, fantasia pentru violina, compusa de H. W. Ernst, produsa de Ed. Reményi. 2. „Ochi negri“, balada, compusa de Dr. C. Löwe, cantata de D. J. Wellin. 3. „Rhapsodie Hongroise“, compusa de Fr. Liszt, transcrita si compusa de Ed. Reményi. 4. „Declamatiune“, produs de D. S. Benedek. 5. a) „Andante de Amoreso“, b) „Thema Con Variazione“, de Paganini, produsa de Ed. Reményi. 6. „Chorus de barbati“. 7. „Arii romane“, produse de Ed. Reményi. 8. „Rákóczii“, fantasie, compuse si produse de Ed. Reményi.

Acompanementulu la clavire lu primescu Domn. Ferdinand Plotényi, scolarulu ce da concertulu. — Preturiile locurilor: Cercle 1 fl. 50 cr. Loculu numerisatu 1 fl. Loculu de statu 60 cr. Bilete se potu cumpata in librari'a Dului Carolu Sindel si sera la casa, er' inceputulu va fi la 6 ora.

Renumele d. Reményi ne indreptatiesce a astepta o sera plauta si delectatoria cu arculu seu apolonicu, precum citiramu in alte diurnale. —

Nr. 2022/civ.

3-3

Edictu.

Din partea subscrisei sedria se aduce la publica cunoștința, cumca Clara Bachner maritata dupa Egri Antal postitia in Tihuti'a au murit in 22 Sept. 1866 cu lasarea unei dispusetiuni ulterioare.

De ore ce nu se scie, ca astase la vieti'a seu nu, si unde se asta Egri Antal pana in terminu de unu anu, de astadi incepundu, se se insinue si se'si de dechiaratiunea de ereditate la acesta sedrie, ca din contra se va pertracta averea ereditaria cu eredii, ce s'au insinuat, si cu curatorele ce s'au pus peste Egri Antal in persoana Domnului c. r. locotenente primariu in pensiune Iacobu Rinzisius.

Presedintele Lucchi m. p.

Din sedinti'a sedriei generale a districtului.

Naseudu in 21 Novembre 1866.

Pavelu m. p.

Cursurile la bursa in 14. Dec. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 15 cr. v.
Augsburg	—	—	128 , 75 ,
London	—	—	129 , 75 ,
Imprumutulu nationalu	—	—	59 , 30 ,
Obligatiile metalice vechi de 5 %	66	85	,
Actiile bancului	—	—	715 , , ,
creditalui	—	—	152 , 60 ,

Obligatiile desarcinarii pamantului in 9. Dec. 1866:

Bani 65 — — Marta 65·50

Editiunea: Cu tipariul lui

JOANE GÖTT si fiu HENRICU.